

Sytuacja w Gwinei

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 22 października 2009 r. w sprawie sytuacji w Gwinei

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat wydany dnia 13 października 2009 r. przez Międzynarodową Grupę Kontaktową ds. Gwinei z siedzibą w Abudży, Nigeria,
 - uwzględniając przedłużającą się destabilizację w rejonie rzeki Mano, o poważnych konsekwencjach dla lokalnej ludności,
 - uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Gwinei,
 - uwzględniając oświadczenie prezydencji z dnia 29 września 2009 r. złożone w imieniu Unii Europejskiej w sprawie przemocy w Konakry (Republika Gwinei),
 - uwzględniając debatę przeprowadzoną w Parlamencie dnia 7 października 2009 r.,
 - uwzględniając art. 122 ust. 5 Regulaminu,
- A. mając na uwadze fakt, że dnia 23 grudnia 2008 r., po śmierci prezydenta Lansany Conté'go, władzę przejęła junta wojskowa, na której czele stoi kapitan Moussa Dadis Camara,
- B. mając na uwadze fakt, że stłumienie pokojowej demonstracji opozycji, która odbyła się 28 września 2009 r., w rocznicę referendum, dzięki któremu kraj odzyskał niepodległość, pociągnęło za sobą – zależnie od źródeł – 100-200 ofiar (członkowie junty wojskowej usunęli wiele ciał, by nie dopuścić do ich policzenia, w ten sposób uniemożliwiając również rodzinom opłakiwanie zmarłych) oraz ponad 1 000 rannych, z ranami postrzałowymi i kłutymi, jak również wiele przypadków gwałtów,
- C. mając na uwadze fakt, że wiodący przedstawiciele opozycji są ranni, zostali pobici lub aresztowani, organizuje się nagonki na dziennikarzy o krytycznej opinii na temat władz, a działania junty zwiększają ryzyko konfliktu na tle etnicznym,
- D. mając na uwadze przerażające doniesienia o żołnierzach wykorzystujących kolby karabinów, a nawet bagnety do gwałcenia kobiet, oraz o rozbieraniu i pozbawianiu godności innych kobiet, jak również o ich publicznych aktach przemocy wobec kobiet, poniżaniu ich i gwałceniu przez siły bezpieczeństwa,
- E. mając na uwadze, że akty przemocy wobec kobiet zaliczają się do zbrodni wojennych oraz zbrodni przeciwko ludzkości, a wszyscy sprawcy powinni zostać postawieni przed wymiarem sprawiedliwości za ich bezkarność,
- F. mając na uwadze fakt, że art. 8 i 9 umowy z Kotonu, której Gwinea jest stroną, dotyczy poszanowania praw człowieka oraz demokracji,
- G. mając na uwadze, że w dniu 27 lipca 2009 r. zgodnie z umową z Kotonu opracowano plan

działań mający zapewnić przemiany demokratyczne,

- H. mając na uwadze, że członkowie junty, wywodzący się z partii Rada Narodowa na rzecz Demokracji i Rozwoju, zobowiązali się w jak najkrótszym terminie zorganizować wolne wybory i nie kandydować w nich,
- I. mając na uwadze, że prokurator Międzynarodowego Trybunału Karnego wszczął właśnie wstępne śledztwo w sprawie sytuacji w Gwinei, aby ustalić, czy popełniono zbrodnie podlegające jego właściwości,
- J. mając na uwadze, że nieodpowiedzialny sposób wykorzystania sił zbrojnych do stłumienia wystąpień ludności dyskwalifikuje juntę wojskową jako organizatora demokratycznych przemian w kraju w formie wolnych i sprawiedliwych wyborów,
- K. mając na uwadze, że Wspólnota Gospodarcza Państw Afryki Zachodniej (ECOWAS) i Unia Afrykańska zajęły stanowisko, a prezydent Burkiny Faso Blaise Compaoré został mianowany mediatorem,
- L. mając na uwadze, że do Gwinei udała się Międzynarodowa Grupa Kontaktowa ds. Gwinei, złożona z dyplomatów z ECOWAS, ONZ, Unii Afrykańskiej i Unii Europejskiej oraz z przedstawiciele międzynarodowych organizacji nadzorujących poszanowanie praw człowieka, i przedstawiła sprawozdanie z tej wizyty,
- M. mając na uwadze, że w grudniu 2008 r.¹, czyli kilka dni przed zamachem stanu, w wyniku którego kapitan Dadis Camara przejął władzę, Unia Europejska i Gwinea zawarły umowę o partnerstwie w sprawie połowów, a pierwszą wpłatę środków przewidziano na 30 listopada 2009 r.,
- N. mając na uwadze, że upłynęło ultimatum postawione przez Unię Afrykańską kapitanowi Dadisowi Camarze, wzywające go do odnowienia zobowiązania do niekandydowania w najbliższych wyborach prezydenckich,
- O. mając na uwadze, że ECOWAS wystosowała apel do wspólnoty międzynarodowej o rozmieszczenie w Gwinei neutralnych sił w celu ochrony ludności i opozycjonistów, oraz że „grupa kontaktowa” wezwała do nałożenia całkowitego embarga na broń przeznaczoną dla Gwinei,
- P. mając na uwadze, że znaczne zasoby górnicze występujące na terytorium Gwinei stwarzają możliwości rozwoju; mając na uwadze, że według klasyfikacji przeprowadzonej przez organizację Transparency International Gwinea należy do najbardziej skorumpowanych państw afrykańskich,
- 1. potępia krwawe i mordercze represje prowadzone wobec nieuzbrojonych demonstrantów i składa kondolencje osieroconym rodzinom ofiar;

¹ Protokół określający możliwości połowów przewidziany w umowie o partnerstwie w sprawie połowów pomiędzy Wspólnotą Europejską a Republiką Gwinei zawartą na okres od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2012 r. (Dz.U. L 156 z 19.6.2009, s. 40).

2. potępia wszelkie akty przemocy seksualnej wobec kobiet i dziewcząt, wzywa do ustanowienia pomocy medycznej i psychologicznej dla ofiar gwałtu i zachęca Komisję do pilnego rozpoczęcia konkretnych programów na rzecz rehabilitacji kobiet będących ofiarami przemocy w Gwinei;
3. z zadowoleniem przyjmuje oświadczenie wydane przez Grupę Kontaktową ds. Gwinei po posiedzeniu w sprawie kryzysu w Gwinei, które odbyło się w dniu 12 października 2009 r. w Abudży, w którym to oświadczeniu wzywa juntę wojskową do „uwolnienia wszystkich osób zatrzymanych w sposób arbitralny, w szczególności osób zatrzymanych w związku z wydarzeniami z dnia 28 września 2009 r.” w Konakry, i wzywa ją do ustalenia najpóźniej do soboty 17 października 2009 r. zasad wykluczenia jej członków z wyborów prezydenckich zaplanowanych na styczeń 2010 r.;
4. z zadowoleniem przyjmuje powołanie przez ONZ niezależnej międzynarodowej komisji śledczej, której zadaniem jest znalezienie odpowiedzialnych za tę masakrę oraz rozpoczęcie wstępnego dochodzenia przez Międzynarodowy Trybunał Karny, tak aby winni zbrodni zostali ukarani;
5. wzywa do podjęcia wszelkich możliwych środków, aby zapewnić bezpieczeństwo świadków i rodzin ofiar, którzy zostaną przesłuchani przez międzynarodową komisję śledczą;
6. zwraca się do sprawującej władzę junty o poszanowanie prawa do wolności poglądów, wolności słowa i zrzeszania się, a zwłaszcza prawa do pokojowych zgromadzeń, zgodnie z postanowieniami powszechnej deklaracji praw człowieka;
7. uważa, że jedynie rząd wyłoniony w wolnych i sprawiedliwych wyborach będzie miał legitymację prawną i będzie mógł reprezentować interesy kraju w perspektywie długoterminowej;
8. wzywa do ustanowienia rządu przejściowego, w skład którego wejdą przedstawiciele głównych partii opozycyjnych i który zajmie się przygotowaniem wyborów prezydenckich i parlamentarnych;
9. wzywa Radę do podjęcia odpowiednich środków przewidzianych w art. 96 umowy z Kotonu i zbadania możliwości zorganizowania, w odpowiedzi na wniosek ECOWAS, misji wsparcia afrykańskich sił ochrony ludności, tak aby udostępnić tym siłom środki konieczne do realizacji ich misji, jak również długoterminowej misji cywilnej celem pomocy w organizacji sił bezpieczeństwa;
10. zwraca się do Unii Afrykańskiej, aby przy współpracy z ECOWAS nałożyła poważne sankcje na personel junty wojskowej i równolegle zorganizowała dialog na szczeblu krajowym w ramach komisji „prawdy i pojednania”;
11. w świetle stanowiska ECOWAS wzywa wszystkie państwa do zawieszenia dostaw broni i amunicji przeznaczonych dla wojska i służb policji, a także dostaw wszelkich innych sprzętów, które mogłyby zostać wykorzystane przez gwinejskie służby bezpieczeństwa w celu naruszenia praw człowieka;
12. wyraża ubolewanie, że zarówno państwowe, jak i prywatne firmy chińskie inwestujące w Gwinei, są praktycznie obojętne na kwestie podstawowych praw obywateli tego kraju;

13. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządóm i parlamentóm państw członkowskich, Sekretarzowi Generalnemu ONZ, władzóm Unii Afrykańskiej i ECOWAS, a także juncie rządzącej Republiką Gwinei.